

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT,

annettu 13 päivänä syyskuuta 2001,

tietyistä euroseteleiden ennakkojakelua euroalueen ulkopuolella koskevista määräyksistä

(EKP/2001/8)

(2001/703/EY)

EUROOPAN KESKUSPANKIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 artiklan 1 kohdan sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 16 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euron käyttöönotosta 3 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 974/98⁽¹⁾ 10 artiklan mukaisesti "EKP ja osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankit laskevat liikkeeseen euromääräiset setelit" 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien.
- (2) Tietyistä käteisen eurorahan käyttöönottoa vuonna 2002 koskevista määräyksistä 10 päivänä tammikuuta 2001 annetuissa suuntaviivoissa EKP/2001/1⁽²⁾ sallitaan euroseteleiden ennakkojakelu eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin hyväksyttävälle luottolaitoksille tietyin ehdoin. Lisäksi suuntaviivoissa sallitaan rajoitetussa määrin edelleenjakelu i) luottolaitoksille, jotka sijaitsevat euroalueen ulkopuolella ja jotka ovat sellaisten luottolaitosten, joiden päätoimipaikka sijaitsee euroalueella, tytäryhtiötä sekä ii) muille luottolaitoksille, joilla ei ole kotipaikkaa tai pääkonttoria euroalueella.
- (3) Euroseteleiden ennakkojakelu euroalueen ulkopuolella sijaitseville keskuspankeille saattaa helpottaa euroseteleiden sujuvaa käyttöönottoa. Ennakkojakelu euroalueen ulkopuolella sijaitseville keskuspankeille ja niiden suorittama edelleenjakelu toimialueidensa luottolaitoksille olisi näin ollen sallittava tietyin ehdoin.
- (4) Seteleiden tukkujakeluun toisille luottolaitoksille erikoistuneiden euroalueen ulkopuolella sijaitsevien luottolaitosten tarjoamia olemassa olevia jakelukanavia voitaisiin

lisäksi käyttää käteisen rahan käyttöönoton yhteydessä, jolloin edistettäisiin sujuvaa siirtymistä euroseteleiden käyttöönottoon. Tästä syystä ennakkojakelu näille laitoksille ja niiden suorittama edelleenjakelu muille euroalueen ulkopuolella sijaitseville luottolaitoksille olisi sallittava tietyin ehdoin.

- (5) Asetuksen (EY) N:o 974/98 10 artiklan noudattamiseksi ennakkojakelu ja siihen liittyvä edelleenjakelu eivät saa johtaa euroseteleiden ennenaikaiseen yleiseen liikkeenlaskuun. Näin ollen ehtoihin, joiden täyttyessä ennakkojakelu euroalueen ulkopuolella sijaitseville keskuspankeille ja seteleiden tukkujakeluun toisille luottolaitoksille erikoistuneille euroalueen ulkopuolella sijaitseville luottolaitoksille on mahdollista, on sisällyttävä tietyjä rajoituksia, jottei euroseteleitä lasketa liikkeeseen ennen 1 päivää tammikuuta 2002.
- (6) Ennakkojakelu euroalueen ulkopuolella sijaitseville keskuspankeille ja seteleiden tukkujakeluun toisille luottolaitoksille erikoistuneille euroalueen ulkopuolella sijaitseville luottolaitoksille merkitsee taloudellista riskiä ennakkojakelun suorittaville kansallisille keskuspankeille. Tästä syystä sekä keskuspankkien että erikoistuneiden luottolaitosten on annettava asianomaiselle ennakkojakelun suorittavalle kansalliselle keskuspankille vakuus, joka on euromääräinen, elleivät osapuolet sovi asiasta toisin.
- (7) Euroalueen ulkopuolella sijaitsevat keskuspankit ja seteleiden tukkujakeluun toisille luottolaitoksille erikoistuneet euroalueen ulkopuolella sijaitsevat luottolaitokset eivät ole eurojärjestelmän operaatioiden vastapuolia, ja näin ollen niiden on suoritettava maksu ennakkoon jaettavista määristä vuoden 2002 ensimmäisenä pankkipäivänä.

⁽¹⁾ EYVL L 139, 11.5.1998, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 55, 24.2.2001, s. 80.

- (8) Näiden suuntaviivojen mukaiset ennakkojakelua ja edelleenjakelua koskevat ehdot on otettava euroalueen kansallisten keskuspankkien vastaanottavien, euroalueen ulkopuolella sijaitsevien keskuspankkien ja euroalueen ulkopuolella sijaitsevien erikoistuneiden luottolaitosten kanssa tekemiin oikeudellisiin asiakirjoihin. Toiminnan koordinoitua varten Euroopan keskuspankille (EKP) on ilmoitettava etukäteen ennakkojakelua koskevista pyynnöistä.
- (9) On todettava, että vaikka eurokolikoiden liikkeeseenlaskua koskeva ensisijainen toimivalta kuuluu rahaliittoon osallistuville jäsenvaltioille, kansallisilla keskuspankeilla on olennainen tehtävä eurokolikoiden jakelussa. Tästä syystä suositellaan, että kansalliset keskuspankit soveltavat näiden suuntaviivojen määräyksiä eurokolikoihin. Näiden suuntaviivojen eurokolikoita koskevat määräykset ovat täydentäviä, ja kansalliset keskuspankit soveltavat niitä ainoastaan toimivaltaisten kansallisten viranomaisten antamien säädösten puitteissa. Asetusta (EY) N:o 974/98 ja erityisesti sen 11 artiklaa sovelletaan joka tapauksessa.
- (10) Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 12.1 ja 14.3 artiklan mukaisesti EKP:n suuntaviivat ovat erottamaton osa yhteisön lain-säädäntöä,

ON ANTANUT NÄMÄ SUUNTAVIIVAT:

1 artikla

Määritelmät

Näissä suuntaviivoissa

- 'luottolaitoksilla' tarkoitetaan luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 20 päivänä maaliskuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY⁽¹⁾, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2000/28/EY⁽²⁾, 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja laitoksia,
- 'euroalueen ulkopuolella sijaitsevilla erikoistuneilla luottolaitoksilla' tarkoitetaan luottolaitoksia, joilla (i) ei ole kotipaikkaa eikä pääkonttoria euroalueella ja jotka (ii) ovat erikoistuneet seteleiden tukkujakeluun muille luottolaitoksille,
- 'kansallisella keskuspankilla' tarkoitetaan euroalueen jäsenvaltion kansallista keskuspankkia,
- 'euroalueella' tarkoitetaan rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden aluetta,
- 'euroalueen ulkopuolella sijaitsevilla keskuspankeilla' tarkoitetaan rahaliittoon osallistumattomien jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden keskuspankkeja ja rahaviranomaisia,

- 'ennakkojakelulla' tarkoitetaan euroseteleiden toimitusta 1 ja 31 päivä joulukuuta 2001 välisenä aikana kansallisista keskuspankeista euroalueen ulkopuolella sijaitseville keskuspankeille sekä euroalueen ulkopuolella sijaitseville erikoistuneille luottolaitoksille,
- 'edelleenjakelulla' tarkoitetaan ennakkoon jaettavien euroseteleiden toimitusta 1 ja 31 päivä joulukuuta 2001 välisenä aikana euroalueen ulkopuolella sijaitsevista keskuspankeista tai euroalueen ulkopuolella sijaitsevista erikoistuneista luottolaitoksista luottolaitoksille.

2 artikla

Ennakkojakelu euroalueen ulkopuolella sijaitseville keskuspankeille

Kansallisilla keskuspankeilla on oikeus jakaa euroseteleitä ennakkoon euroalueen ulkopuolella sijaitseville keskuspankeille edellyttäen, että kansallisten keskuspankkien niiden kanssa tekemiin sopimuksiin sisältyvät seuraavat ehdot:

- a) euroalueen ulkopuolella sijaitseville keskuspankeille voidaan jakaa euroseteleitä ennakkoon vasta 1 päivästä joulukuuta 2001 alkaen;
- b) euroalueen ulkopuolella sijaitsevat keskuspankit eivät saa laskea ennakkoon jaettavia euroseteleitä liikkeeseen ennen 1 päivää tammikuuta 2002;
- c) euroalueen ulkopuolella sijaitsevat keskuspankit varastoivat ennakkoon jaettavat eurosetelit, joiden omistusoikeus säilyy asianomaisella ennakkojakelun suorittavalla kansallisella keskuspankilla, turvallisesti varkauksien, ryöstöjen tai vahinkojen estämiseksi ja kattavat ainakin nämä riskit asianmukaisilla vakuutuksilla tai muilla tarkoituksenmukaisilla toimenpiteillä;
- d) euroalueen ulkopuolella sijaitsevat keskuspankit suorittavat maksun ennakkoon jaettavista euroseteleistä 2 päivänä tammikuuta 2002;
- e) euroalueen ulkopuolella sijaitsevat keskuspankit antavat kansallisille keskuspankeille riittävän vakuuden ennakkojakelun tapahtuessa ennakkoon jaettavien euroseteleiden määrästä. Vakuus annetaan takaisinosto- tai panttijärjestelyin. Vakuus on euromääräinen, elleivät osapuolet sovi asiasta toisin. Talletuksena tai muulla kansallisten keskuspankkien asianmukaisena pitämällä tavalla annettava käteisvakuus voi myös olla hyväksyttävä vakuus. Riittävä vakuus pidetään voimassa, kunnes euroalueen ulkopuolella sijaitsevat keskuspankit ovat suorittaneet maksun täysimääräisesti ja asianmukaisesti asianomaiselle kansalliselle keskuspankille;
- f) euroalueen ulkopuolella sijaitsevat keskuspankit voivat jakaa euroseteleitä edelleen vain sellaisille luottolaitoksille, joilla on pääkonttori tai kotipaikka niiden toimialueella. Edelleenjakelua koskevat seuraavat ehdot:
 - edelleenjakelu on mahdollista vasta 1 päivästä joulukuuta 2001 alkaen,

⁽¹⁾ EYVL L 126, 26.5.2000, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 275, 27.10.2000, s. 37.

- vastaanottavat luottolaitokset eivät saa jakaa edelleen jaettavia euroseteleitä itse edelleen tai luovuttaa niitä muulla tavoin ennen 1 päivää tammikuuta 2002 klo 00.00 paikallista aikaa,
 - vastaanottavat luottolaitokset varastoivat edelleen jaettavat eurosetelit turvallisesti varkauksien, ryöstöjen ja vahinkojen estämiseksi ja kattavat nämä riskit asianmukaisilla vakuutuksilla tai muilla tarkoituksenmukaisilla toimenpiteillä,
 - euroalueen ulkopuolella sijaitsevilla keskuspankeilla on milloin tahansa oikeus tarkastaa edelleen jaettavia euroseteleitä koskevat tilit ja tutkia, että näiden suuntaviivojen mukaisia kahta ehtoa eli euroseteleiden luovuttamiskieltoa ja turvallista varastointia koskevia ehtoja noudatetaan,
 - vastaanottavat luottolaitokset ryhtyvät asianmukaisiin toimenpiteisiin rahanpesua vastaan edelleen jaettavien euroseteleiden osalta,
 - euroalueen ulkopuolella sijaitsevien keskuspankkien ja vastaanottavien luottolaitosten välisissä säännöissä tai sopimusjärjestelyissä määrätään viimeksi mainittujen osalta maksuseuraamuksista, jotka ovat 10 prosenttia edelleen jaettavien euroseteleiden arvosta, mikäli vastaanottavat luottolaitokset eivät noudata yhtä tai useampaa edellä mainituista velvoitteista. Mainituissa säännöissä tai sopimusjärjestelyissä yksilöidään suoritettavien maksuseuraamusten vastaanottaja, ja ne maksetaan asianomaiselle euroalueen ulkopuolella sijaitsevalle ennakkojakelun suorittavalle keskuspankille, joka toimittaa maksun edelleen asianomaiselle ennakkojakelun suorittavalle euroalueen kansalliselle keskuspankille;
- g) euroalueen ulkopuolella sijaitsevat keskuspankit antavat ennakkojakelun suorittavalle euroalueen kansallisille keskuspankeille pyynnöstä tietoja omista edelleen jaettavista seteleistä vastaanottavista asiakkaistaan sekä edelleen jaettavien seteleiden asiakaskohtaisista määristä. Kansalliset keskuspankit käsittelevät tällaisia tietoja luottamuksellisina ja käyttävät niitä ainoastaan valvoakseen sitä, että euroalueen ulkopuolella sijaitsevat keskuspankit noudattavat niitä sopimusvelvoitteita, joita niillä on asianomaiseen ennakkojakelun suorittavaan kansalliseen keskuspankkiin nähden;
- h) euroalueen ulkopuolella sijaitsevien keskuspankkien on joka tapauksessa ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin rahanpesua vastaan ennakkoon jaettavien seteleiden osalta.

3 artikla

Ennakkojakelu euroalueen ulkopuolella sijaitseville erikoistuneille luottolaitoksille

Euroalueen kansallisilla keskuspankeilla on oikeus jakaa euroseteleitä ennakkoon euroalueen ulkopuolella sijaitseville erikois-

tuneille luottolaitoksille edellyttäen, että kansallisten keskuspankkien niiden kanssa tekemiin sopimuksiin sisältyvät seuraavat vähimmäisehdot:

- a) euroalueen ulkopuolella sijaitseville erikoistuneille luottolaitoksille voidaan jakaa euroseteleitä ennakkoon vasta 1 päivästä joulukuuta 2001 alkaen; kyseiset luottolaitokset eivät saa laskea ennakkoon jaettavia euroseteleitä liikkeeseen ennen 1 päivää tammikuuta 2002;
- b) euroalueen ulkopuolella sijaitsevat erikoistuneet luottolaitokset varastoivat ennakkoon jaettavat eurosetelit turvallisesti varkauksien, ryöstöjen tai vahinkojen estämiseksi ja kattavat ainakin nämä riskit asianmukaisilla vakuutuksilla tai muilla tarkoituksenmukaisilla toimenpiteillä;
- c) euroalueen ulkopuolella sijaitsevat erikoistuneet luottolaitokset suorittavat maksun ennakkoon jaettavista euroseteleistä 2 päivänä tammikuuta 2002;
- d) euroalueen ulkopuolella sijaitsevat erikoistuneet luottolaitokset antavat kansallisille keskuspankeille riittävän vakuuden ennakkojakelun tapahtuessa ennakkoon jaettavien euroseteleiden määrästä. Vakuus annetaan takaisinosto- tai panttijärjestelyin. Vakuus on euromääräinen, elleivät osapuolet sovi asiasta toisin. Talletuksena tai muulla kansallisten keskuspankkien asianmukaisena pitämällä tavalla annettava käteisvakuus voi myös olla hyväksyttävä vakuus. Riittävä vakuus pidetään voimassa, kunnes asianomainen euroalueen ulkopuolella sijaitseva luottolaitos on suorittanut täysimääräisesti ja asianmukaisesti maksun asianomaiselle kansalliselle keskuspankille;
- e) euroalueen ulkopuolella sijaitsevat erikoistuneet luottolaitokset antavat ennakkojakelun suorittaville euroalueen kansallisille keskuspankeille pyynnöstä tietoja omista edelleen jaettavista seteleistä vastaanottavista asiakkaistaan sekä edelleen jaettavien seteleiden asiakaskohtaisista määristä. Kansalliset keskuspankit käsittelevät tällaisia tietoja luottamuksellisina ja käyttävät niitä ainoastaan valvoakseen sitä, että euroalueen ulkopuolella sijaitsevat erikoistuneet luottolaitokset noudattavat niitä sopimusvelvoitteita, joita niillä on asianomaiseen ennakkojakelun suorittavaan euroalueen kansalliseen keskuspankkiin nähden. Asianomainen ennakkojakelun suorittava kansallinen keskuspankki edellyttää euroalueen ulkopuolella sijaitsevien erikoistuneiden luottolaitosten joka tapauksessa ryhtyvän asianmukaisiin toimenpiteisiin rahanpesua vastaan ennakkoon jaettavien seteleiden osalta;
- f) euroalueen ulkopuolella sijaitsevien erikoistuneiden luottolaitosten on maksettava maksuseuraamus, joka on 10 prosenttia ennakkoon jaettavien euroseteleiden arvosta, mikäli ne eivät noudata yhtä tai useampaa tässä artiklassa mainituista velvoitteista oman laiminlyöntinsä tai sellaisten luottolaitosten laiminlyöntien vuoksi, joille ne suorittavat edelleenjakelun g alakohdan mukaisesti. Maksuseuraamukset suoritetaan asianomaiselle ennakkojakelun suorittavalle euroalueen kansalliselle keskuspankille;
- g) euroalueen ulkopuolella sijaitsevat erikoistuneet luottolaitokset saavat jakaa euroseteleitä edelleen muille euroalueen ulkopuolella sijaitseville luottolaitoksille seuraavin ehdoin:
 - edelleenjakelu on mahdollista vasta 1 päivästä joulukuuta 2001 alkaen,

- euroalueen ulkopuolella sijaitsevat erikoistuneet luottolaitokset varmistavat sen, että vastaanottavat luottolaitokset eivät laske niille edelleen jaettavia euroseteleitä liikkeeseen ennen 1 päivää tammikuuta 2002 klo 00.00 paikallista aikaa,
- vastaanottavat luottolaitokset varastoivat edelleen jaettavat eurosetelit turvallisesti varkauksien, ryöstöjen ja vahinkojen estämiseksi ja kattavat nämä riskit asianmukaisilla vakuutuksilla tai muilla tarkoituksenmukaisilla toimenpiteillä,
- euroalueen ulkopuolella sijaisevat vastaanottavat luottolaitokset ryhtyvät asianmukaisiin toimenpiteisiin rahanpesua vastaan edelleen jaettavien euroseteleiden osalta,
- euroalueen ulkopuolella sijaisevat vastaanottavat luottolaitokset ryhtyvät asianmukaisiin toimenpiteisiin rahanpesua vastaan edelleen jaettavien euroseteleiden osalta, euroalueen ulkopuolella sijaitsevien erikoistuneiden luottolaitosten ja vastaanottavien luottolaitosten välisissä sopimusjärjestelyissä määrätään viimeksi mainittujen osalta maksuseuraamuksista, jotka ovat 10 prosenttia edelleen jaettavien euroseteleiden arvosta, mikäli vastaanottavat luottolaitokset eivät noudata jotain edellä mainituista velvoitteista,
- asianomaisella ennakkokajakelun suorittavalla euroalueen kansallisella keskuspankilla on oikeus tarkastaa edelleenjakelujärjestelyjä koskevat tilit ja tutkia järjestelyjen toteuttamista.

4 artikla

Tietojen antaminen EKP:lle ja eurokolikoita koskeva suositus

1. Euroalueen kansalliset keskuspankit ilmoittavat EKP:lle kustakin yksittäisestä euroseteleiden ennakkokajakelua koskevasta pyynnöstä, joita euroalueen ulkopuolella sijaitsevat keskuspankit tai euroalueen ulkopuolella sijaitsevat erikoistuneet luottolaitokset esittävät niille, sekä siitä, miten ne aikovat menetellä kyseisen pyynnön osalta, ennen kuin ne tekevät asiasta päätöksen. Kansalliset keskuspankit ilmoittavat tämän jälkeen EKP:lle tällaisesta päätöksestä, mikäli se eroaa EKP:lle aiemmin annetuista tiedoista.

2. On suositeltavaa, että euroalueen kansalliset keskuspankit soveltavat näiden suuntaviivojen määräyksiä eurokolikoihin, elleivät toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ole säätäneet asiasta toisin.

5 artikla

Loppumääräykset

1. Nämä suuntaviivat tulevat voimaan 1 päivänä lokakuuta 2001.
2. Nämä suuntaviivat osoitetaan kansallisille keskuspankeille.
3. Nämä suuntaviivat julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tehty Frankfurt am Mainissa 13 päivänä syyskuuta 2001.

Euroopan keskuspankin neuvoston puolesta
Willem F. DUISENBERG